

Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych

Temat: Cyberprzestrzeń – dobrodziejstwo czy zagrożenie?

- CELE:**
- uświadomienie zagrożeń związanych z korzystaniem z cyberprzestrzeni
 - rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów sieci internetowej
 - rozwijanie kreatywnego myślenia oraz umiejętności współpracy w grupie

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- duże arkusze papieru
- samoprzylepne karteczki
- flamastry

CZAS TRWANIA: 2x45min

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Uczniowie siedzą w kręgu. Nauczyciel kładzie na środku samoprzylepne karteczki. Uczniowie wypisują na nich nazwy czynności, które można wykonywać w sieci internetowej oraz nazwy rzeczy, które mogą w niej znaleźć. Na każdej karteczce ma się znajdować jedno słowo. Uczniowie mają za zadanie wypisać w ciągu 5 min jak największą liczbę słów z obu kategorii. Następnie wszyscy przyklejają swoje karteczki na dwóch rozłożonych na podłodze dużych arkuszach papieru.

2. Nauczyciel pyta uczniów o ich wrażenia po wykonaniu zadania. Czy trudno było im znaleźć przykłady czasowników lub rzeczowników związanych z siecią internetową? Nauczyciel prosi uczniów, aby umotywowali swoje odpowiedzi. Prawdopodobnie padnie dużo skojarzeń w związku z cyberprzestrzenią, które zilustrują, jak wiele aktywności w życiu codziennym (nauka, spędzanie wolnego czasu itd.) wiąże się z Internetem.

3. Nauczyciel prosi 2-3 uczniów o odczytanie na głos 20 losowo wybranych karteczek. Pozostałych uczniów prosi o zamknięcie oczu i wysłuchanie swoich kolegów. Potem pyta uczniów:

- Ile i jakie słowa udało im się zapamiętać?
- Co przychodziło im do głowy, kiedy słyszeli kolejne słowa?
- Co myślą, kiedy patrzą na liczbę zgromadzonych słów?
- Co sądzą o wyborach dokonanych przez siebie, swoich kolegów i koleżanki?
- Czy wybrane rzeczowniki/czasowniki pochodzą z różnych czy podobnych dziedzin życia?

4. W podsumowaniu dyskusji nauczyciel podkreśla, że Internet i łatwość zamieszczania w nim informacji prowadzą do niekorzystnych konsekwencji: jedną z nich jest szum i chaos informacyjny, drugą niebezpieczne treści (przemoc, pornografia, pedofilia, niebezpieczne znajomości itd.).

Uwaga: W sytuacji, gdy młodzi ludzie będą uważali, że Internet jest spójnym i pewnym źródłem informacji, nauczyciel czyta przygotowane przez siebie wcześniej materiały zaczerpnięte z sieci, które przedstawiają sprzeczny, niespójny obraz rzeczywistości. Nauczyciel może również zapytać uczniów, czy poszukując potrzebnych informacji napotkali na podobne problemy. Jak sobie z tym poradili?

5. Nauczyciel dzieli uczniów na zespoły 5-6-osobowe. Uczniowie wcielają się w rolę specjalistów, którzy mają do wykonania misję: „Porządkowanie chaosu”. Zadaniem zespołów jest wprowadzenie

nie porządku w pogrążonej w chaosie sieci informacji. Nauczyciel przydziela po 20-30 karteczek na grupę. Uczniowie mają za zadanie ustalić kolejne kategorie, porządkujące wcześniej zapisane czasowniki i rzeczowniki. Przynajmniej dwie z nich nie mogą być znanymi im kategoriami z realnego życia. Zespoły, na dużych arkuszach papieru, tworzą mapy kategorii, które mogłyby nadać nowy ład w przyporządkowanym im zbiorze haseł. **Uwaga:** na mapach nie mogą znaleźć się nazwy wypracowanych przez grupę kategorii. Grupy mogą mieć je zapisane na odwrocie arkusza. Uczniowie prezentują swoje prace na forum klasy. Zadaniem pozostałych grup jest odgadywanie przypisanych kategorii.

6. Nauczyciel wspólnie z uczniami omawia wrażenia i myśli, które pojawiły się podczas realizacji zadania:

- Jak wyglądała współpraca w grupie?
- Czy trudno było wspólnie ustalić kategorie?
- Czym kierowali się wymyślając nieistniejące kategorie?
- Co nastroczało trudności w odgadywaniu? Dlaczego?

7. Nauczyciel mówi uczniom, że podobnie dzieje się podczas surfowania w Internecie: internauci napotykają na treści, które są dla nich bezpieczne, z których mogą czerpać wiedzę. Jednak mogą też spotkać się z materiałami zagrażającymi. Nauczyciel pyta uczniów, jakie mogą pojawić się w sieci zagrożenia lub przykre niespodzianki (wskazane jest, aby uczniowie podali szczególnie te, z którymi sami już się spotkali). Uczniowie wypisują je na dużym arkuszu papieru (cyberprzemoc, niebezpieczne znajomości, pornografia itp.).

8. Podsumowując zajęcia nauczyciel prosi uczniów, aby zajęli stanowisko i odpowiedzieli na pytanie: czy Internet to dobrodziejstwo, czy też zagrożenie? Tym razem uczniowie nie udzielają odpowiedzi w dyskusji, a ilustrują swoje stanowisko zajmując odpowiednie miejsce w przestrzeni sali: po jednej stronie stają osoby dostrzegające w sieci dobrodziejstwo, po przeciwległej stronie – osoby uznające Internet za zagrożenie.

Uwaga! Nauczyciel na początku nie podpowiada uczniom, że istnieje trzeci wariant odpowiedzi – zajęcie miejsca pośrodku sali oznacza dostrzeganie zarówno pozytywnych, jak i negatywnych stron Internetu. Najlepiej jest poczekać na impuls i inicjatywę ze strony uczestniczącej w zajęciach młodzieży.

Zadanie domowe (rozprawka): Cyberprzestrzeń to dobrodziejstwo czy zagrożenie? Uzasadnij swoje stanowisko.